

nt een kind is om
ent GOD ZELF.

ik voor een God,
H. Geest heeft ge-
achtige werk der

mak ik spreek over

noch uit de Schrift
dividuele weder-
steeken" (geeste-
recht, omtrent God
stellingen op groo-
stellingen in een
wanneer durft de
dat dit kind niet is
der).

bodem de sporen
ik constateeren,
choenen dit spoor
dit onderstellen
geweest zijn, die
oor te leiden, zijn
selde voor dames-
inderziel geen en-
heb ik van Gods
veest-zijn niets te
gd heeft: Ik pleeg
te werken. Maar
s anders. Hij ver-
stip der wederge-
Hij verklaart ook,
ren ooit wederge-
lubbele goddelijke
nen. En ze niet
elde bejegening-
n Zondagmorgen
jaloersch God is,
ekt aan de kinde-
ergenen, die Hem
niddellijk iets an-
g moet brengen.
g zegt mij toch.
n (wat de feiten
wordt hier aan-
telijke verlaten",
ren mee. En zijn
ch verschrompelt
ngen. Het is in
es gevaarlijk, en
d bezoekt tot in
tijk te bejegenen
n, en daarmee 20.

men?

n, aan wie de be-
eks schriftuurlijk
volkomen vasten
it door God zelf
ind zelf. Dat ook

rm-gespeculeer is
synodalen molen.
niet te willen be-

K. S.

openen onder het
ormeerde (syno-
ve volledige be-
kunnen verschij-

eginnen.

uit de nieuwste

naanden geleden.
vijftig ambtsdra-
hadden niet vóór
as ingediend, om
n predikant, die
ijgemaakte kerk-
nen zijn, waarom
el niet voelt: ge-
vezen, en toch op
concrete situatie
al verteerde de
gen hun zin.

ant, toen ook nog
en vrijgemaakt
Hij kreeg geen

niet vrijgemaakt,
leggingsceremo-
daat als dienaar
kerk. Naar ver-

best. Maar noch met dien kerkeraad noch met dien
predikant gebeurde ook maar iets.

Als die en die maar weggewerkt zijn in den
Naam des Heeren, wat maalt men dan nog om de
onder dienzelfde Naam uitgegeven zoogenaamde
rechtsregeltjes?

Dr. Kuyper schreef eens over het karakterbeder-
vende der toenmalige hervormde synodale organi-
satie. Vandaag kan men schrijven over het karak-
terbedervende van de door de heeren Kuyper-
Nauta-Ridderbos-Aalders-Grosheide ingevoerde
quasi-gereformeerde hiërarchie.

Na 1942 was het parool: niets leeren, wat niet
ten volle overeenkomt met de bekende uitspraken
van 1942. Toen de hoogleeraren Greijdanus en
Schilder zeiden: dat is onmogelijk, want ze zijn
tegenstrijdig, en het is ongeoorloofd, want ze zijn
niet allemaal waar, toen was het antwoord: schor-
sen, afzetten. En over enkele weken zullen wie dit
antwoord gaven, als ze erbij blijven, moeten
komen tot de „godvruchtige“ daad van de afzet-
ting van prof. Greijdanus; want die heeft geen
schuld beleden, in tegendeel, in een brochure, die
wegens oorlogsmoeilijkheden nog niet verschenen
kon, hun duidelijk gezegd, dat en waarom God
hun dusgenaamden rechtshandel niet erkent. Maar
als men tegenwoordig een predikant ziet komen
tot de vrijmaking, dan zeggen de synodocraten
veelal: blijf nu maar, je kunt preeken zoals je wilt.
De „vliegende winkel“ van den Goddelijken
Tuchthand heeft ook vliegende prijzen, tenmin-
ste in dit karakterbedervende instituut. Een goed
instituut hâat vliegende winkels.

Een paar ouderlingen zijn ergens geschorst.
Schorsen is: den man schuldig verklaren aan een
openbare grove zonde, die den bedrijver voor de
wereld eerloos maakt en in een gemeen lid der af-
snijding waardig is. Een geschorste toelaten tot
het avondmaal is daarom dwaasheid, en een be-
wijs, dat schorsen alsdan geen tucht-, doch een
dwangmaatregel is, geen evangelische verlossings-
acte, hoogtepunt van den genadedienst der verlos-
sing, en daarom ook sluitstuk in deel II van den
Catechismus, maar een miserabel handigheidje van
een meerderheid, die lastige monden stoppen wil,
liefst echter met bewaring van de zoogenaamde
eenheid, die echter, geïsoleerd van normen, een
idool, een afgod is geworden. Geknoel alzoo.
Helaas gaan de ouderlingen zelf ook nog aan het
avondmaal... daar, waar geen plaats is voor trou-
we dienaars van Gods Woord.

Het „wapen“ van die rechtsregeltjes, waarmee
de synodale hiërarchie de Gereformeerde Kerken
in een-helaas-één-dags-rechtspraak heeft verleid
tot grove en openbare zonde, is allang terugge-
ketst tegen wie het hanteerden in hun bestrijding
van wie hun hinderlijk waren. Nu staan ze voor
een chaos, als nimmer te voren.

Het fraaiste is dan nog, dat ze soms insinueren:
het gaat bij die vrijgemaakten om één persoon.
Natuurlijk is ook zulk spreken slecht. Want pri-
mo: er zijn honderden schorsingen. En wat dies
meer zij. Maar bovendien: al was er maar één ge-
schorst, wat dan nog? Als een rechter een wet
moet toepassen, en er is maar één keer een vonnis
geweest op grond van die wet, moet men dan zeg-
gen: het gaat hier om dien éénen persoon? Of zou
men niet liever zeggen: de rechtsregelen zijn als
regelen ALGEMEEN, men kan er het recht aan
kennen, zoals het in het koninkrijk verstaan
wordt?

INDIEN de Gereformeerde Kerken dan ook
met een ijver als van Jehu zouden staan voor haar
rechtsregeltjes uit het geval-Schilder, en deze zou-
den toepassen links en rechts, wel, we zouden zeg-
gen: ze zijn daar wel van de heilzame ketenen los-
geslagen, maar het zijn toch „kérels“. Ze zweren
niet voor niets bij den Naam van den Heere Tse-
baoth.

Maar nu ze die regeltjes weer haastig opbergen,
en geen woord kikken tegen wie tienmaal erger
doet dan de aanvankelijk uitgeworpen slachtof-
fers, nu zeggen we met verontwaardiging: woudt
gij insinueren, dat zij, die u aan uw regelen hou-
den, om één persoon in beweging komen? Gijzelf
verraadt, dat het bij u om personen gaat; anders
zoudt ge uw regelen handhaven als van God ge-
geven.

Een dweper is een stakker.

Maar een knoeier handelt misdadig. K. S.

KAMPER STUDENTENCORPS.

Er loopen onderscheiden persberichten; sommi-
ge onjuist, andere coupeerende wat den synodo-
craten onwelgevallig is. Daarom dit: het Kamper
Studentencorps kwam bijeen te Kampen. De
grote meerderheid sprak uit, dat de wettige
voortzetting der opleiding die is, welke door de
vrijgemaakte Geref. Kerken wordt erkend. Zoo-
doende blijft het oude Corps met vaandel, eigen-
dommen etc. onder deze Kerken, gelijk de nieuw

Een minderheid — hoofdzakelijk gevormd uit
jongere-jaars-studenten, die nooit contact met de
professoren Greijdanus en Schilder hadden, maar
wel tijdens hun ontstentenis „ingepalmd“ zijn door
hun ex-collega's, die van de oorlogsmisère aldus
„gebruik“ maakten, heeft na de senaatsverkiezing
zich afgescheiden. Maar het Corps F.Q.I. koos
vóór de vrijgemaakte kerken als de juiste voort-
zetting der oude.

K. S.

GRONINGER BRIEVEN

Amice frater.

Wij krijgen uit bijna alles wat rondom ons ge-
schiedt den indruk, dat de menschen van hoog tot
laag precies het omgekeerde doen van hetgeen zij
behoorden te doen.

De menschen hebben over het algemeen al weer
niet de les verstaan, die ons in deze tijden gegeven
wordt. Want het is de Drieëenige God, Die in al
het gebeuren den trotschen, revolutionairen, god-
deloozen mensch der twintigste eeuw tot bezinning
roept.

Dat geschiedde ook reeds in den eersten
wereldoorlog. Hoog hadden de wijzen der wereld
geroemd van de „cultuur“, vrucht van 't humanis-
me. Toen alles ineens scheen te storten, zeiden de
menschen, diep teleurgesteld: die cultuur is ook al
niet veel zaaks. Maar nauwelijks was de vrede
daar of men hoorde, vooral in Genève, een roem-
taal op het kunnen van den mensch als nooit te
voren. Nu, zoo riep er zelfs een, nu zullen wij den
toren bouwen, die tot den hemel reikt. En vrijzin-
nige en socialistische geesten pochten op hun
macht.

Hoe diep werden zij, die geloofden, teleurge-
steld. Vrede kwam er eigenlijk niet en wat bloei
scheen, werd spoedig als schijnbloei erkend.

Toen kwam de tweede wereldoorlog, nog vree-
selijker dan de eerste. Sterk heet thans weer de
staat. Maar was er sterker staat ooit dan die van
Hitler, en grootere kracht als van zijn oorlogs-
machine, machtiger dan de wereldhistorie die
kent?

En toch zagen wij ps. 37, zagen wij het Woord
Gods bewaarheid worden: „ik heb“, aldus de psal-
mist, „den goddelooze geweldig gezien, zich ver-
heffend als een ceder van den Libanon. Ik ging er
langs en zie, hij was niet meer“. (Vertaling
Noordtzi.)

Zal de mensch nu eindelijk eigen onmacht belij-
den en de toevlucht nemen allereerst tot de belij-
denis van schuld en een roep om ontferming? Zal
hij erkennen, dat God alleen regeert en dat alles
van Zijn zegen afhankelijk is?

Wij vernemen er helaas weinig van. Al weer
wordt gezegd, dat men nu een nieuwe wereld zal
bouwen, in radicale politiek, die niet dan vrede
en welvaart zal kennen.

En men doet precies het omgekeerde van het-
geen men behoorde te doen. Om een enkel voor-
beeld te geven: het nieuwe ministerie ten onzent
heeft verzekerd tegen deflatie te zullen waken, ter-
wijl juist, zooals ieder het eigenlijk wel ziet, in-
flatie het gevaar is. Als het geen drukfout is ge-
weest dan wordt het uiterst bedenkelijk.

En ook dit is opmerkelijk, wij zwijgen weer in
grote algemeene begrippen. Een echt revolutio-
nair kenmerk.

Men roept weer over de macht van den staat en
over geleide economie, en over christendom en
humanisme en over zuivering, een werk, dat zoo
langzamerhand allerwege ernstige bedenking
vindt bij waarlijk ernstige en weldenkende men-
schen.

Velen meenen, dat de zuiveraars in menig geval
goed deden in eigen kring te beginnen. Die on-
zuiver is blaast het hoogst van den toren.

Ik wil nu alleen maar letten op de groote woor-
den: **Christendom en humanisme.**

De dichter heeft gezegd, dat, als het den men-
schen aan begrippen begint te ontbreken, zij hulp
zoeken bij een woord, dat ter rechter tijd dan
wordt gevonden.

Dit is niet juist. Het is zóó. De menschen zien
Gods werken niet en dan zoeken zij hulp bij een
algemeen begrip, dat niet meer is dan een woord.
Dat is het karakter van alle revolutie. Ook thans.

Hier leeft de gedachte, dat de mensch slechts
van een goede bedoeling behoeft te gewagen om
alles ook goed te maken.

En dan bewandelt hij juist een weg, die ingaat
tegen de ordinantiën Gods.

Had Robesspiere geen goede bedoelingen? Of
St Just? Men leze er Groens „Ongeloof en revo-

Hadden Hitler en Göring geen goede bedoelin-
gen? Neem maar eens goed kennis van „Mein
Kampf“. Het was hen te doen om „geestelijke“
verheffing boven alles.

Ik lees nu, dat men gewaagt van de groote
gaven van het Evangelie: barmhartigheid, gerech-
tigheid en naastenliefde. Zooals men tijdens de
Fransche revolutie sprak van: vrijheid, gelijkheid
en broederschap, van: God en deugd en onsterfel-
lijkheid.

Ik lees in „Je Maintiendrai“, dat volksherstel be-
geert, dat die groote gaven van barmhartigheid
gerechtigheid en naastenliefde gegrond zijn in het
Evangelie, maar dat zij ook „in andere dan Chris-
telijke overtuiging worden gegrond.“

Misschien is er bij deze woordkeuze weinig ge-
dacht. In het gunstigste geval wil men toch zeg-
gen, dat een plant uit bepaald bodem wordt ge-
nomen en in een anderen overgezet, waarin zij
evengoed zal groeien en bloeien.

Zoo werd het na de Fransche revolutie ook ge-
zegd. Men roemde in de onafhankelijke moraal, in
Christendom boven geloofsverdeeldheid — net als
nu — en in verdraagzaamheid — evenals als
thans.

Wat is dat boek van Groen „Ongeloof en revo-
lutie“ vooral nu een leerzaam werk. En de kennis
onzer landshistorie.

Nu moeten wij de bewering: Christendom en
humanisme vertellen beide dezelfde goede dingen,
niet bestrijden, want het is juist! Alleen mag wor-
den opgemerkt, dat het humanisme alles wat het
biedt aan het christendom heeft ontstolen.

Maar dan raken wij de kern der zaak nog niet.

Wat is toch het Christendom? Verstaat gij daar-
onder wat christenen alzoo in den loop der eeuwen
gemaakt hebben van Gods wil en wet, dan zult gij
niet veel meer dan onvolkomen en zelfs zeer slech-
te dingen opmerken. Want de menschen hebben
het altijd weer bedorven. Als het aan het Christen-
dom gelegen had, wat zou er van de kerk en van
den staat en van de maatschappij geworden zijn.

Wat onze tijd ook behoeft, waarvan wij allen
dag getrouw moeten getuigen is, dat is dat barm-
hartigheid en gerechtigheid en naastenliefde ons
alleen toekomen uit het kruis en de opstanding van
onzen Heere Jezus Christus. Die nu zit ter rechter-
hand Gods en Wien alle macht is gegeven in den
hemel en op aarde. Hij is de Koning Zijner kerk,
en Hij is de overste van de koningen der aarde,
zooals wij het altijd weer in de vergadering der ge-
loovigen hooren belijden. Hij is het, die Hitler en
de zijnen heeft neergeslagen. Hij heeft, na Zijn
oordeelen, nog weer een tijd van bekeering ge-
geven. Hij roept op om Hem te gehoorzamen. Hij
wil dat wij ons zullen verootmoedigen en Hem de
eere zullen geven.

Geen algemeene begrippen en groote woorden,
die zooveel opgedoed doen. In onze kerken, als men
roemt van de synode en in het gewone leven, als
men spreekt van de macht van den staat en van
de groote dingen, die overwinnaars zullen verrich-
ten en de groote staatsmachten nu zullen tot stand
brengen. Het is alles een rooven van de eere van
onzen grooten Koning en Heere. En dat is het nu,
wat ons bezorgd moet maken.

Overal ontmoeten wij den machtigen mensch.
Hier den krijgsmans, daar den nieuwen staatsman,
die „zoolang gevangen gezeten“ en zooveel onder-
gronds heeft gewerkt, en verder den zuiveraar en
wie al niet. De borst gaat allerwege weer
hoog. Een nieuwe wereld, en altijd vrede en maat-
schappelijk geluk voor allen, en overal welvaart
en vrede. En onderwijl is het al verwarring en af-
gunst en geklag en een roepen tegen elkander in
op allerlei gebied.

Leg uw oor maar eens te luister. — Naast de
vele groote woorden niet dan geklag en verbitte-
ring en diepe teleurstelling, vooral van menschen,
die werkelijk hun plicht hebben gedaan en geen
profijt hebben getrokken uit de chaos van oorlog
en herstel.

Bidden wij onzen God om wezenlijke reformatie.
Geve de Heere onze God ons de kracht om Zijn
heiligen Naam uit te roepen, den roes van onzen
Koning en Heere over gansch ons leven. Omdat
Hij zich over ons arme volk en over de arme
wereld moge ontfermen.

Met hartelijke groeten en heilbede,
Uw toegenegen MARNIX.

„Herrijzend Nederland“ over de antithese.

In onderscheiden rubrieken van ons blad kwam reeds de
door Dr. A. Kuyper in de politiek (en elders) gepredikte
„antithese“ tusschen dien die God dient en dien die „Hem
niet dient“ ter sprake. Toenover velerlei verdoezeling van